

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

Ilmoituksen numero : 2025/0543/FI (Finland)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus alkoholilain valvonnasta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Saapumispäivä : 26/09/2025

Odotusajan päättyminen : 29/12/2025

Message

Viesti 001

Komission tiedonanto - TRIS/(2025) 2645

Direktiivi (EU) 2015/1535

Ilmoitus: 2025/0543/FI

Jäsenvaltion ilmoitus luonnostekstistä

Notification – Notificación – Notifizierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéset - Non fa decorrere la mora - Atidējimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħx il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20252645.FI

1. MSG 001 IND 2025 0543 FI FI 26-09-2025 FI NOTIF

2. Finland

3A. Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyys ja toimivat markkinat -osasto
PL 32
FI-00023 VALTIONEUVOSTO
maaraykset.tekniset.tem@gov.fi
puh. +358 29 504 7022

3B. Sosiaali- ja terveysministeriö
Turvallisuus- ja terveysosasto
PL 33
FI-00023 VALTIONEUVOSTO
elina.kotovirta@gov.fi, saara.karttunen@gov.fi, tuomas.pulkkinen@gov.fi

4. 2025/0543/FI - C50A - Elintarvikkeet

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

5. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus alkoholilain valvonnasta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

6. Alkoholijuomat

7.

Requirements which reserve access to particular providers

Alkoholilain muutos (ilmoitus 2025/0315/FI) lisäisi yleisesti markkinoiden toimivuutta ja kilpailua, sillä se mahdollistaisi alkoholijuomien toimituksen rajat ylittävästä etämyynnistä, kotimaan vähittäismyynnistä ja Alkosta.

Alkoholijuomien toimittaminen edellyttäisi toimituslupaa. Vaatimusta sovellettaisiin yhtäläisesti niin kotimaan vähittäismyynnistä, Alkosta kuin rajat ylittävästä etämyynnistä toimitettaviin juomiin. Toimituslupan voi saada kuka tahansa toimija, joka täyttää alkoholilain 13 §:ssä ja lain uudessa ehdotetussa 17 a §:ssä säädetty edellytykset. Myös ulkomainen etämyyjä voisi hakea toimituslupaa, jolloin hän voisi huolehtia juomien luovuttamisesta suoraan vastaanottajalle. Rajat ylittävässä etämyynnissä ainoastaan toimitusketjun viimeisellä toimijalla tulee olla toimituslupa. Jos etämyyjä ei itse toimita juomaa, etämyyjän ainoana velvollisuutena on merkitä sisältö pakettiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa annettaisiin tarkemmat säännökset luvanhaltijan omavalvonnasta ja toimituspassikokeen suorittamisesta. Asetuksen säännökset koskisivat kaikkia luvanhaltijoita, niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin. Esitys lisäisi ulkomaisten ja kotimaisten alkoholijuomia laillisesti myyvien toimijoiden liiketoimintamahdollisuuksia.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttaminen liittyy alkoholilakiin tehtävään muutokseen (ilmoitus 2025/0315/FI), jonka tavoitteena on toteuttaa pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaa. Hallitusohjelman mukaisesti hallitus uudistaa alkoholipolitiikkaa vastuullisesti eurooppalaiseen suuntaan ja jatkaa vuonna 2018 tehtyä alkoholilain kokonaisuudistusta. Lainmuutoksen yhtenä tavoitteena on selkeyttää vallitseva epäselvä tulkinta yksiselitteiseksi siten, että suomalaisilla on oikeus ostaa etämyyntimenettelyn kautta alkoholia toisissa EU-maissa toimivilta yrityksiltä. Hallituksen tavoitteena on reilun ja avoimen kilpailun edistäminen.

Rajat ylittävän etämyynnin oikeustila on ollut pitkään epäselvä, minkä vuoksi olisi tarpeellista säätää etämyynnistä selkeästi laissa. Alkoholilakiin lisättäisiin säännökset alkoholijuomien toimituksesta rajat ylittävästä etämyynnistä, kotimaan vähittäismyynnistä ja alkoholiyhtiöstä suoraan vastaanottajalle. Esityksellä parannettaisiin suomalaisten kuluttajien ostomahdollisuuksia ja valinnanvapautta sekä edistettäisiin tavaroiden vapaata liikkuvuutta EU:n sisämarkkinoilla. Lisäksi esityksellä parannettaisiin kansalaisten ja yritysten oikeusturvaa sekä helpotettaisiin alkoholilain noudattamista valvovien viranomaisten tulkintaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa annettaisiin tarkemmat säännökset toimituspassikokeesta ja toimituslupan haltijoilta edellytettävästä omavalvontasuunnitelmasta. Tämä olisi tarpeellista, jotta luvanhaltijoiden oikeudet ja velvollisuudet olisivat riittävän täsmällisesti määritelty lainsäädännössä.

Lakiehdotuksen (ilmoitus 2025/0315/FI) mukaan alkoholilakia muutettaisiin siten, että alkoholijuomien toimittaminen mahdollistettaisiin kotimaan vähittäismyynnistä, Alkosta ja rajat ylittävästä etämyynnistä. Alkoholijuomien toimittamiseen edellytettäisiin lupaa. Tämä tarkoittaisi sitä, että vähittäismyyntiluvan haltijalla ja Alkolla olisi velvollisuus luovuttaa alkoholijuoma toimituslupan haltijalle, joka puolestaan huolehtisi alkoholijuoman luovuttamisesta ostajalle. Etämyyjälle ei asetettaisi suoraan velvollisuutta luovuttaa alkoholijuoma toimituslupan haltijalle, vaan etämyyjän osalta olisi riittävää, että etämyyjä olisi merkinnyt lähetykseen sen sisältävän alkoholijuomaa. Kansainvälisissä toimitusketjuissa myyjät tekevät tyypillisesti sopimuksen ensimmäisen vaiheen kuljetusliikkeen kanssa, joka puolestaan sopii paketin edelleen lähettämisestä kuljetusketjun seuraavan tahon kanssa. Tämän vuoksi etämyyjän velvollisuus rajoittuisi siihen, että hän merkitsisi kuljetukseen sen sisältävän alkoholia. Lisäksi etämyyjän tulisi erikseen merkitä kuljetukseen, jos se sisältäisi väkevää alkoholijuomaa. Kun lähetyksestä ilmeni, että se sisältää alkoholijuomia, tieto välittyisi toimitusketjussa ja Suomessa olevalla toimijalla olisi velvollisuus noudattaa alkoholilain säännöksiä luovutustilanteessa. Vähittäismyyntiluvan haltijalla, Alkolla ja etämyyjällä olisi myös mahdollisuus itse hakea alkoholijuoman toimituslupaa, jolloin ne voisivat itse huolehtia alkoholijuoman luovuttamisesta ostajalle.

Alkoholilain tarkoituksena on ehkäistä alkoholin käyttäjilleen, muille ihmisille ja koko yhteiskunnalle aiheuttamia haittoja rajoittamalla alkoholin kulutusta ja valvomalla siihen liittyvää elinkeinotoimintaa. Alkoholilain säännösten valvonta perustuu kattavaan lupajärjestelmään. Käytännössä lupajärjestelmällä varmistetaan, että alkoholielinkeinossa toimivat elinkeinonharjoittajat kykenevät vastaamaan velvoitteistaan, heidät tavoitetaan valvonnalla ja lainvastaiseen toimintaan voidaan tehokkaasti puuttua.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Alkoholilain tarkoituksen toteuttamiseksi olisi välttämätöntä, että alkoholijuomien toimittaminen olisi valvonnan piirissä ja että luovutustilanteissa alkoholijuoman toimittajalla olisi riittävät tiedot alkoholilain säännöksistä. Tämän vuoksi laissa on säädetty edellytykseksi, että alkoholijuoman toimittajalla olisi toimituspassi ja että luvanhaltijalla olisi riittävä omavalvontasuunnitelma. Asetuksessa tarkennettaisiin näitä edellytyksiä.

Directive (EC) N° 2006/123 on services in the internal market

8. Asetusehdotuksella muutettaisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetusta alkoholilain valvonnasta (158/2018) alkoholilakiin tehtävien muutosten johdosta (ilmoitus 2025/0315/FI).

Alkoholilakia (1102/2017) on muutettu lailla xx/202x, joka tulee voimaan pp.kk.202x. Lakia muutettaisiin hallitusohjelman mukaisesti siten, että laissa mahdollistettiin alkoholijuomien toimitus kotimaisesta vähittäismyyntistä tai alkoholiyhtiöstä tilaajan osoittamaan paikkaan. Lisäksi lakiin lisättäisiin myös alkoholijuomien rajat ylittävää etämyyntiä koskevat säännökset. Sekä kotimaan toimituksissa että etämyynnissä alkoholijuomat voi luovuttaa ostajalle tai muulle vastaanottajalle vain alkoholijuoman toimittaja. Alkoholilakiin otettaisiin tätä varten vähittäismyyntiluvan ja anniskeluluvan lisäksi käyttöön uusi alkoholijuomien toimituslupa. Lisäksi laissa mahdollistettaisiin väkevien alkoholijuomien verkkomarkkinointi. Lisäksi lakiin tehtiin eräitä pieniä tai teknisiä muutoksia.

Alkoholilain 56 §:ssä säädetään luvanhaltijan omavalvonnasta sekä luvanhaltijan velvollisuudesta laatia omavalvontasuunnitelma. Pykälän 4 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset omavalvontasuunnitelman laatimisesta sekä sen sisällöstä ja toteuttamisesta.

Alkoholilain 58 §:ssä säädetään alkoholilain tuntemista osoittavan todistuksen myöntämisestä. Pykälän 4 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 ja 2 momentissa tarkoitetun kokeen sisällöstä ja arvioinnista sekä sitä vastaavista koulutuksista ja tutkinnoista sekä Ahvenanmaan maakunnassa myönnetyn todistuksen hyväksymisestä 1 momentissa tarkoitetuksi todistukseksi.

Alkoholilain 62 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta. Pykälän 4 momentin mukaan luvanhaltijan on toimitettava määräajoin valvontaviranomaisille myyntiään ja muuta toimintaansa koskevat valvonnan ja toiminnan riskien arvioimisen kannalta tarpeelliset ilmoitukset ja tiedot. Tarkemmat säännökset ilmoitusten ja tietojen toimittamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä huomioitaisiin myös alkoholijuomien toimituslupaa koskeva valvonta. Voimassa olevassa asetuksessa ei ole erikseen toimituslupaa koskevia säännöksiä, minkä vuoksi asetusta on tarpeen täydentää näiden osalta.

Alkoholilakia (1102/2017) on muutettu lailla 13/2025. Lakimuutoksen myötä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle säädetyt tehtävät siirretään valtion aluehallintouudistuksen vuoksi uudelle Lupa- ja valvontavirastolle 1.1.2026 alkaen. Asetukseen ehdotetaan tehtäväksi vastaavat tekniset muutokset.

9. Asetuksessa muutettavat pykälät koskevat tarkempia säännöksiä luvanhaltijan omavalvonnasta ja omavalvontasuunnitelmasta, alkoholilain tuntemista osoittavan todistuksen myöntämisestä ja luvanhaltijan velvollisuudesta ilmoitusten ja tietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle.

Asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä huomioitaisiin myös alkoholijuomien toimituslupaa koskeva valvonta. Voimassa olevassa asetuksessa ei ole erikseen toimituslupaa koskevia säännöksiä, minkä vuoksi asetusta on tarpeen täydentää näiden osalta.

Lisäksi asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä huomioidaan alkoholilakiin lailla 452/2025 tehdyt muutokset. Lakimuutoksen myötä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle säädetyt tehtävät siirretään valtion aluehallintouudistuksen vuoksi uudelle Lupa- ja valvontavirastolle 1.1.2026 alkaen. Asetukseen ehdotetaan tehtäväksi vastaavat tekniset muutokset.

10. Perustekstien viitteet: Perustekstit on ilmoitettu aikaisemman ilmoituksen yhteydessä: 2025/0315/FI

11. Ei

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

12.

13. Ei

14. Ei

15. Kyllä

16.

TBT-näkökohta: Ei

SPS-näkökohta: Ei

Euroopan komissio

Yhteysviranomainen direktiivin (EU) 2015/1535

Sähköposti: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu